

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក.)

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ

កំណែលើកទី ២៩

ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១

សេចក្តីសង្ខេប.....	2
I. សេចក្តីផ្តើម.....	3
II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីវិវាទរបស់.....	9
III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត.....	11
ក. ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត.....	11
ខ. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ.....	12
IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ.....	13
V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ.....	13
ក. សំណុំរឿង០០២/០២.....	13
ខ. សំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤.....	14
VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	15
ឧបសម្ព័ន្ធ ៖ តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកសម្រាប់ការបញ្ចប់ផែនការ ដែលរួមមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ ។	

សំគាល់៖

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ អ.វ.ត.ក. ត្រូវបានកែសម្រួលរៀងរាល់មួយត្រីមាសម្តង ក្នុងគោលបំណងរៀបចំផែនការ។ មាតិកានៃគម្រោងនេះ រួមមានការប៉ាន់ប្រមាណនូវពេលវេលាសម្រាប់សំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់នៃ អ.វ.ត.ក. គិតត្រឹមពេលនៃការកែសម្រួលនេះ។ កត្តាមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានការវិវត្តនៃដំណើរការនីតិវិធី គឺអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើការប៉ាន់ប្រមាណទុកទាំងនេះ។ ហេតុដូច្នេះ ពេលវេលាដែលគ្រោងទុកទាំងឡាយមិនផ្ទុះបញ្ចាំងតម្រូវការតាមផ្លូវច្បាប់ទៅលើព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗខុសៗគ្នានឹងត្រូវសម្រេចនៅពេលណានោះឡើយ។ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ អ.វ.ត.ក. ត្រូវបានរៀបចំនិងចេញដោយការិយាល័យរដ្ឋបាលដោយមានការចូលរួមយោបល់ពីការិយាល័យតុលាការទាំងអស់។

សេចក្តីសង្ខេប

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះ”) ត្រូវបានរៀបចំឡើងជាលើកដំបូងនៅខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ ដោយឆ្លងកាត់ការពិគ្រោះពិភាក្សាយោបល់ពីសំណាក់ការិយាល័យរដ្ឋបាលជាមួយនឹងចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះផ្សេងៗ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគាត់។ នេះគឺជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំត្រីមាសទី២៩ នៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះដែលបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១¹។

ក្នុងកំឡុងត្រីមាសនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានកំណត់ឡើងវិញនូវកាលវិភាគ សវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ០០២/០២ ក្នុងខែសីហា ដោយមូលហេតុនៃការរីករាលដាលជាសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីពិចារណារបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៣។

¹ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការដំបូង និងកំណែទាំងអស់អាចរកមើលបានជាសាធារណៈនៅលើគេហទំព័រ អ.វ.ត.ក។

I. សេចក្តីផ្តើម

- ១ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ”) បានចាប់ផ្តើមដំណើរការរបស់ខ្លួននៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ និងបានដំណើរពេញលេញបន្ទាប់ពីការអនុម័ត *វិធានផ្ទៃក្នុង* នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧។ អណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ គឺដើម្បីកាត់សេចក្តី “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩”²។
- ២ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះបានបរិយាយយ៉ាងលម្អិតដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងបរិបទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ A/RES/68/247B ដែលក្នុងចំណោមបញ្ហាផ្សេងៗទៀតបានកំណត់អណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញឱ្យរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចប់ ដោយមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវច្បាស់លាស់មួយ។ ឯកសារនេះធ្វើឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដោយមានការពិគ្រោះយោបល់តាមរយៈការិយាល័យរដ្ឋបាល ជាមួយចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការបញ្ចប់នេះរៀងរាល់ត្រីមាស។ ឯកសារនេះគឺជាកំណើតទី២៩ ហើយបានបញ្ចូលនូវការកែតម្រូវនានា ដោយផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពនៃដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមេសា ដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១។
- ៣ ឯកសារនេះផ្ដោតជាពិសេសលើវឌ្ឍនភាពថ្មីៗ នៅក្នុងសំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ទាំងបីដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ និងផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីប្រភេទនៃរឿងក្តី ព្រមទាំងស្ថានភាពនៃសំណុំរឿងទាំងនោះ និងជំហាននានាដែលត្រូវបំពេញ មុនពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការបញ្ចប់ជាស្ថាពរតាមផ្លូវច្បាប់។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការក្នុងសំណុំរឿង

² កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជានូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣។

០០២ នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេលមានការវិនិច្ឆ័យស្ថាពរទៅលើសំណុំរឿង០០២/០២^៣។ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានថ្លែងជាសាធារណៈថានឹងពុំមានសំណុំរឿងបន្ថែមទៀតទេបន្ទាប់ពីសំណុំរឿង០០៤^៤។ ហេតុដូច្នេះ សំណុំរឿងដែលមាននាពេលនេះគឺជាសំណុំរឿងសរុបដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវចាត់ការតាម នីតិវិធី។

៤ **សំណុំរឿង០០១** ប្រឆាំងនឹង កាំង ហ្គេចអ៊ាវ (ហៅ ឌុច) គឺជាសំណុំរឿងដំបូងដែលបានជំនុំជម្រះនៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ។ នៅថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បាន ប្រកាសសាលដីការបស់ខ្លួននៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ធ្វើឱ្យសំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់ស្ថាពរ។ ជនជាប់ចោទបានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យខណៈដែលកំពុងតែអនុវត្តទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។

៥ អង្គជំនុំជម្រះបានបំបែកបទចោទនៅក្នុង**សំណុំរឿង ០០២** ទៅជាសវនាការចំនួនពីរ។ អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងបានចេញសាលក្រម នៅក្នុងសវនាការដំណាក់កាលទីមួយដែលមានឈ្មោះថា សំណុំរឿង ០០២/០១ នៅថ្ងៃទី០៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ប្រឆាំងនឹង នួន ជា និង ខៀវ សំផន^៥។ ជនជាប់ចោទ ចំនួនពីរនាក់ទៀតនៅក្នុងរឿងក្តី គឺ អៀង សារី បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ និង អៀង ធីរិទ្ធ បានទទួលមរណភាពនៅ និងថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ហេតុដូច្នេះ កិច្ចដំណើរ ការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងពួកគេត្រូវបានរំលត់។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៧ និងត្រូវបានផ្តន្ទាទោសម្នាក់ៗឱ្យជាប់ពន្ធនាគារ

³ នៅថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចដែលសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីពាក់ ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុនានាដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដែលមិនត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឬសំណុំរឿង ០០២/០២៖ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ (ឯកសារ E439/5)។

⁴ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទំនាក់ទំនងដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មីចំនួន២ ថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍សាធារណៈដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងការស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ចេញ ផ្សាយថ្ងៃទី០៥ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទិននឹងបទ្ទុកការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ចេញផ្សាយថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤។

⁵ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ (ឯកសារ E313)។

អស់មួយជីវិត។ ដំណើរការនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយមានការប្រកាសសាលដីកាអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ អង្គជំនុំជម្រះតម្កល់ សាលក្រមសម្រេចផ្តន្ទាទោសអស់មួយជីវិតលើជនជាប់ចោទទាំងពីរ^៦។

៦ ការជំនុំជម្រះទីពីរកំពុងដំណើរការក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលមានឈ្មោះថា សំណុំរឿង ០០២/០២ បានផ្តោតលើជម្រើសតំណាងបទចោទមួយចំនួនដែលនៅសល់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសង្ខេបផ្ទាល់មាត់ទៅលើសំអាងហេតុនិង សេចក្តីសម្រេចនៃសាលក្រម នៅថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ និងចេញសាលក្រមទាំង ០៣ ភាសាផ្លូវការ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។ អង្គជំនុំជម្រះ រកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពី បទប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ហើយបានផ្តន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត^៧។ ក្រោយពីទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជ អាជ្ញា នួន ជា និង ខៀវ សំផន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការ កំពូលនៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។

៧ នៅថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ នួន ជា ទទួលមរណភាពក្នុងអាយុ៤៣ឆ្នាំ ខណៈដែលទទួលព្យាបាល នៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹង នួន ជា នៅថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ និងបានបំភ្លឺបញ្ជាក់ថា ការសម្រេច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពាក់ព័ន្ធនឹង នួន ជា។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបណ្តឹងសាទុក្ខបន្តទៅ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ប្រឆាំងនឹង ខៀវ សំផន តែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ។

៨ កិច្ចស៊ើបសួរនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ (ពាក់ព័ន្ធនឹង មាស មុត) និង សំណុំរឿង ០០៤ បានផ្តួចផ្តើម ឡើង ក្រោយពេលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ហើយបន្ទាប់មកចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។ បន្ទាប់មក សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតបានបំបែកសំណុំរឿង ០០៤ ចេញជាសំណុំរឿងចំនួនបី៖ សំណុំរឿង ០០៤/០១ ពាក់ព័ន្ធ

^៦ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ (ឯកសារ F36)។

^៧ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ (ឯកសារ E465)។

នឹង អ៊ឹម ចែម សំណុំរឿង ០០៤/០២ ពាក់ព័ន្ធនឹង អោ អាន និង សំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ គឺ សំណុំរឿង ០០៤ ប្រឆាំងនឹង យឹម ទិត្យ។

៩ នៅថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយ ដោយមាន សំអាងហេតុលើកលែងចោទប្រកាន់សំណុំរឿង ០០៤/០១ ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ចែម។ សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយនៅមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើយុត្តាធិការបុគ្គល ក្នុង នោះរួមមាន នីតិវិធីតុលាការក្នុងសំណុំរឿងនេះផងដែរ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតដែលថា អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញមិនមានយុត្តាធិការលើ អ៊ឹម ចែម ចាត់ទុកជាបានការដែលជា ការបញ្ចប់ដំណើរការនីតិវិធីតុលាការក្នុងសំណុំរឿងនេះ^៩។

១០ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយពីរដាច់ដោយ ឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២ ប្រឆាំងនឹង អោ អាន។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបាន ចេញសេចក្តីពិចារណារបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ដោយប្រកាសថា អង្គជំនុំជម្រះ “មិនអាចទទួលបានសម្លេងគាំទ្រ យ៉ាងតិចបួនសម្លេង សម្រាប់ចេញសាលដីកា ផ្អែកលើ សំអាងហេតុរួមគ្នា លើអង្គសេចក្តីបានឡើយ”^{១០}។ សំណុំរឿងប្រឆាំង អោ អាន ត្រូវបានបញ្ចប់នៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ នៅថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា ពុំមាន “ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះដែលជាក់លាក់ និងអាចអនុវត្តបាន”^{១១}។ សំណុំរឿង ០០៤/០២ ត្រូវបាន បង្គាប់ឱ្យបោះត្រា និងដាក់ទៅក្នុងបណ្តាសារនៅថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ដោយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរ ការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការលើសំណុំរឿងនេះ^{១២}។

១១ ដំណើរការនីតិវិធីសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤ មានវឌ្ឍនភាព ដូចខាងក្រោម៖

^៩ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសចស (អបជ៥០) (ឯកសារ D308/3/1/20)។

^{១០} សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសចស (អបជ៦០) (ឯកសារ D359/24-D360/33)។

^{១១} សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/អជសដ/អជតក (ឯកសារ E004/2/1/1/2)។

^{១២} សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសចស (ឯកសារ D363/3)។

ក- នៅថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយចំនួន ពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ប្រឆាំង មាស មុត។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន បីត្រូវបានដាក់ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ។ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានប្តឹង ឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅ ជំនុំជម្រះ)។ ចំណែកឯសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើកលែង ចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ^{១២}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានដាក់សេចក្តីពិចារណារបស់ ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយថ្លែងថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ “មិនអាចរក សំឡេងភាគច្រើនលើសលប់នៃសំឡេងគាំទ្រចំនួនបួនតាមការកំណត់ ដើម្បីឈានទៅដល់ការធ្វើសេចក្តី សម្រេចមួយលើអង្គសេចក្តី ផ្អែកលើសំអាងហេតុអ្វីបានឡើយ”^{១៣}។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អន្តរជាតិបានបដិសេធសំណើបន្ទាប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិក្នុងការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំ ជម្រះ ដោយសន្និដ្ឋានថា “ទាំងភាពជាឯកច្ឆន្ទ ក៏ដូចជាសំឡេងភាគច្រើនលើសលប់ គឺមិនមានឡើយ នៅក្នុងចំណោម អ.ប.ជ សម្រាប់ដីកាសំណោះស្រាយណាមួយក្នុងសំណុំរឿង០០៣” ហេតុដូច្នេះពុំ មានមូលដ្ឋាន ក្នុងការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះបានឡើយ^{១៤}។ ក្រោយពីមានសេចក្តីសម្រេចរបស់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ សហមេធាវីការពារក្តី មាស មុត បានដាក់សំណើជូនអង្គបុរេជំនុំ ជម្រះស្នើសុំ អង្គបុរេស្នើសុំបញ្ចប់ បោះត្រា និងដាក់បញ្ចូលសំណុំរឿង០០៣ ទៅក្នុងបណ្តាសារ^{១៥} ខណៈដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំបិទបញ្ចប់ដំណើរការ មុនការជំនុំ ជម្រះ ដោយបញ្ជាក់ថា មាស មុត ត្រូវបានចោទប្រកាន់និងបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនគាត់ទៅជំនុំជម្រះ^{១៦}។ សំណើទាំងពីរនេះរង់ចាំការសម្រេចពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅចុងរយៈពេលធ្វើរបាយការណ៍។ អង្គបុរេជំនុំ ជម្រះព្យាករណ៍ថា នឹងចេញសេចក្តីសម្រេចលើសំណើទាំងនេះនៅត្រឹមចុងត្រីមាសទី ៣ ឆ្នាំ២០២១។

^{១២} ប្រវត្តិនិតិវិធីពេញលេញ អាចរកមើលបាននៅក្នុងគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណត់ទី២៧។
^{១៣} សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៥) (ឯកសារ D266/27- D267/35)។
^{១៤} សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (ឯកសារ D270/7)។
^{១៥} សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៨) (ឯកសារ D272)។
^{១៦} សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៣៧) (ឯកសារ D271/1)។

ខ- នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ ប្រឆាំងនឹង យីម ទិត្យ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៥ ត្រូវបានដាក់ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ៖ មេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ ហើយមេធាវីការពារក្តី ក៏បានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការចេញដីកាដោះស្រាយដោយឡែកពីគ្នាផងដែរ¹⁷។ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា អង្គជំនុំជម្រះនឹងធ្វើការសម្រេចទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងនោះ ដោយពុំចាំបាច់មានសវនាការផ្ទាល់មាត់ឡើយ¹⁸។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះព្យាករណ៍ថានឹងអាចចេញសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១ ដែលបង្ហាញនូវការពន្យារពេលព្យាករណ៍លើកទី៤¹⁹។

១២ តាមរយៈការវិវត្តក្នុងត្រីមាសចុងក្រោយនេះ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកំណត់ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចំនួនបីសម្រាប់សំណុំរឿងដែលអង្គជំនុំជម្រះបានទទួល។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ដែលនៅសេសសល់ចំនួនពីរនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និង ការព្យាករណ៍ ដែលពាក់ព័ន្ធគឺ៖

(i) ការចេញសាលដីកាជាភាសាផ្លូវការទាំងបីភាសា (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២២)។

១៣ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់សរុបចំនួន០២ ត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកិច្ចស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីសំណុំរឿងត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ

¹⁷ ប្រវត្តិនិតិវិធីពេញលេញ អាចរកមើលបាននៅក្នុងគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណែទី២៧។

¹⁸ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/០៧-០៩-២០០៩/អវតក/កសល (ឯកសារ D381/41-D382/40)។

¹⁹ កំណែទី២១ នៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ រួមមាន ការព្យាករណ៍រយៈពេលមួយឆ្នាំដំបូងរបស់អង្គជំនុំជម្រះ គឺនៅត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០។ ការព្យាករណ៍នេះត្រូវបានពន្យារ លើកទី១នៅក្នុងកំណែទី២២, លើកទី២ នៅក្នុងកំណែទី២៤ និងលើកទី ៣ នៅក្នុងកំណែទី២៨នៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការ ដែលធ្វើឡើងក្នុងមួយត្រីមាសមួយដង។

មានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់បន្ថែមទៀតសម្រាប់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនិងបណ្តឹងសាទុក្ខ²⁰។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់សម្រាប់ដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកិច្ចស៊ើបសួរដែលបន្តនៅសេសសល់ គឺ៖

- (ii) សេចក្តីសម្រេចដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ថាតើត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿងនោះ (ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១) និង
- (iii) សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ថាតើបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជម្រះ ឬក៏បញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី (ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១)។

II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបានរាប់រហ័ស

១៤ ដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងទៅត្រូវបានរំខាន ដោយភាពមិននឹងនផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដែលចេះតែបន្តកើតមាន ដែលបណ្តាលឱ្យបុគ្គលិកជាតិធ្វើកងកម្មមិនធ្វើការចំនួនពីរលើកក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០១៣ ព្រមទាំងបុគ្គលិកចេញចូលពីមុខតំណែងដោយមិនសមហេតុផល។ ការអនុម័តរបស់ មហាសន្និបាតទៅលើឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០១៤-២០២០ សម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលបានធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពដល់ស្ថានភាពថវិកានិងធ្វើឱ្យ មានការផ្ដោតមូលទៅ លើការធ្វើឱ្យវិវត្តទៅមុខនៃអាណត្តិគុណការ។ ចំពោះភាគីជាតិវិញ ការលំបាកផ្នែកលំហូរសាច់ប្រាក់បាននាំឱ្យមានការពន្យារពេលបើកប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់បុគ្គលិកជាតិនៅក្នុងកំឡុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៥ ដែលប៉ះពាល់ដល់ការផ្ដោតអារម្មណ៍ និងទឹកចិត្តបំពេញការងារ។

១៥ ក្រោយពីមានការសម្តែងនូវការគាំទ្រពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងលក្ខណៈជាវិធានការពិសេស បានអនុញ្ញាតឱ្យអគ្គលេខាធិការសម្រេច កំណត់ទឹកប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ៧ លានដុល្លារ នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីបន្ថែមបង្កប់ធនធានថវិកាស្ម័គ្រចិត្តរបស់ភាគីអន្តរជាតិនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ សម្រាប់រយៈពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ដល់ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ

²⁰ ដោយសារស្ថានភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ន នៅពេលនេះយើងមិនអាចព្យាករណ៍ចំណុចពេលវេលាជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងគ្រោងការជំនុំជម្រះក្តីបានឡើយ។

ឆ្នាំ២០២១។ គិតមកត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ ថវិកាដែលបានផ្តល់ជូនចំនួន ៥០% ឬស្មើនឹង ៣,៥ លានដុល្លារ ត្រូវបានប្រើប្រាស់អស់ហើយ ដោយរំពឹងថានឹងមានការចំណាយបន្ថែមទៀត នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំនេះ។ សកម្មភាពទានពេលវេលានេះបានជួយសម្រួលយ៉ាងច្រើនដល់ប្រតិបត្តិការនៅ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ មិនឱ្យអាក់អន់ក្នុងអំឡុងពេលសម័យកាល ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ដោយបើកឱកាសឱ្យ មានការវិវត្តសេវាសេវាស្ម័គ្រចិត្តបន្តទៀត។ ជាងនេះទៀត ការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការផ្តល់វិភាគទានដោយផ្ទាល់ចំនួន ៣,៦ លានដុល្លារ ដើម្បីចំណាយទៅលើប្រាក់បៀវត្សបុគ្គលិក ជាតិ ០៦ខែដំបូងក៏ដូចជាចំណាយប្រតិបត្តិការសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលជួយដល់ ប្រតិបត្តិការបច្ចុប្បន្នរបស់ភាគីជាតិនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ។ ដោយរួមបញ្ចូលគ្នាបែបនេះ វិធានការ ទាំងនេះធានាថា ទំហំការងារបច្ចុប្បន្នរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បានបន្តទទួលបាននូវការយកចិត្ត ទុកដាក់ជានិច្ច និងការផ្តល់ថវិកា។ វិភាគទានស្ម័គ្រចិត្តដែលទទួលបាន ឬដែលបានសន្យា សម្រាប់ ឆ្នាំ២០២១ គិតមកត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ មានចំនួន ៣,៦ លានដុល្លារ សម្រាប់ភាគី អន្តរជាតិ និងចំនួន ១,១ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគីជាតិ។ ថវិកានេះដើម្បីបង្កប់តាមតម្រូវការថវិកា ដែលបានកែសម្រួលសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ ចំនួន ១២,៩ លានដុល្លារសម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិ និង ៤,៩ លាន ដុល្លារសម្រាប់ភាគីជាតិ²¹។

១៦ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បានអនុម័តវិសោធនកម្មទៅលើ វិធានផ្ទៃក្នុង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការកាត់បន្ថយទៅលើវិសាលភាពកិច្ចស៊ើបសួរ ល្អិតណាវិសាលភាព ស៊ើបអង្កេតដែលបានកាត់បន្ថយជាតំណាងឱ្យបទចោទ និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជន សង្ស័យតាមការចោទប្រកាន់²²។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានកាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃកិច្ច ស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធនឹង មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង០០៣, អា អាន ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ និង យីម ទិត្យ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ អនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិនេះ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងមានសិទ្ធិអំណាច កាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្តីមួយដោយមិនរួមបញ្ចូលអង្គហេតុ ជាក់លាក់មួយចំនួន ដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះដរាបណាអង្គហេតុដែលនៅ

²¹ តួលេខថវិកាដែលបានកែសម្រួលសម្រាប់ឆ្នាំ២០២០-២០២១ ត្រូវបានគាំទ្រដោយក្រុមបណ្តាប្រទេសដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ នៅថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០។

²² វិធាន៦៦ស្ទួន។

សល់ដែលត្រូវជម្រះ គឺជាតំណាងវិសាលភាពនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ²³។ ឈរលើមូលដ្ឋាននេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ចប់ កិច្ចនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុដែលមានចែងក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដែលមិនមានបញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឬសំណុំរឿង ០០២/០២។

១៧ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានបន្តកិច្ចសន្យាផ្នែកសេវាកម្មរបស់បុគ្គលិកឯកទេសភាសាមួយចំនួន ដើម្បី គាំទ្រដល់ការិយាល័យតុលាការទៅតាមការចាំបាច់ ដើម្បីធានាសេវាបកប្រែបានទាន់ពេលវេលា។

១៨ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការចម្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ការរៀបចំបែបផែនការងារជាជម្រើសផ្សេង ត្រូវបានដាក់ចេញ អនុវត្តសម្រាប់គ្រប់បុគ្គលិកទាំងអស់នៅ អ.វ.ត.ក នៅចន្លោះថ្ងៃទី១ និងថ្ងៃទី៥ ខែមករា និងម្តងទៀត ចាប់ពីថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ រហូតដល់រយៈពេលរាយការណ៍នេះ²⁴។ រាល់ធនធានបណ្តាញទាំងអស់ ទាំង ផ្នែករដ្ឋបាល ព្រមទាំងផ្នែកតុលាការ ត្រូវបានផ្តល់ដល់បុគ្គលិកទាំងអស់ពីចម្ងាយ ក្នុងគោលបំណង ជួយសម្រួលដល់និរន្តរភាពដំណើរការរដ្ឋបាល និងតុលាការ។

III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត

១៩ ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតរួមមានយុត្តាធិការរបស់ (ក) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និង (ខ) អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅដំណាក់កាលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។

ក. ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

២០ អាណត្តិកំណត់ដោយច្បាប់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅថ្ងៃដូចគ្នានឹងអាណត្តិរបស់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះដែរ។

²³ វិធាន៨៩ស្ទួន៣។

²⁴ ការរៀបចំទាំងនេះណែនាំដល់បុគ្គលិកទាំងអស់ឱ្យបំពេញការងារពីចម្ងាយ ពីកន្លែងមួយនៅក្នុង ឬខាងក្រៅការិយាល័យ។ សូម មើលគោលការណ៍ណែនាំផ្នែករដ្ឋបាលសម្រាប់ការិយាល័យស្តីពីការរាលដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ (កូវីដ១៩) (កថាខណ្ឌ១៤ និង២២ នៃ កំណែលើកទី១ នៅថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ និងកថាខណ្ឌ ១៥ និង ២៦ នៃ កំណែលើកទី៤ បច្ចុប្បន្ននៅថ្ងៃទី១៤ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០២០)។ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ការរៀបចំទាំងនេះ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅចន្លោះថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា និងថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ និងចាប់ ពីថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ រហូតដល់ដាច់ឆ្នាំ។

ខ. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

២១ ក្នុងពេលចាប់ផ្តើមត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០២១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលបណ្តឹងចំនួន ១១ ពោលគឺ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ៤ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន១ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់ដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ៣ ទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាដោះស្រាយ) សំណើបន្ទាន់ បង្ខំចំនួន ០១ និង បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៦ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ១ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួន ០៥ ទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាដោះស្រាយ) ក្នុង សំណុំរឿង ០០៤^{២៥}។ ក្នុងអំឡុងត្រីមាសនេះ ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ អង្គជំនុំជម្រះបានដាក់សេចក្តី ពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើដីកាដោះស្រាយ^{២៦} និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើភាពទទួលយកបាននៃ អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី^{២៧} និងបានទទួលសំណើចំនួន ២ បន្ថែមទៀតក្នុងរឿងក្តី នេះ^{២៨}។ នៅចុងរយៈពេលធ្វើរបាយការណ៍ បណ្តឹងចំនួន ៩ ខាងលើនេះ នៅតែរង់ចាំការសម្រេចនៅមុខ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤។

២២ អាស្រ័យលើកាលៈទេសៈនៃបុគ្គលិករបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បណ្តឹងដែលពុំបានមើលឃើញពីមុន ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងបច្ចុប្បន្ន និងការបកប្រែបានឆាប់រហ័សលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ភាគី និង

^{២៥} សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចសៈ ឯកសារ D271/1 (អបជ៣៧), D272 (អបជ៣៨)។ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចសៈ (អបជ៣៦)៖ ឯកសារ D381/18-D382/21, D381/19, D381/20, D381/29, D382/4/1, D382/22, D384/5។ ឯកសារសំណុំរឿង ០០៤ ទាំងអស់រៀបរាប់ខាងលើនេះត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ជាកសារ សម្ងាត់។

^{២៦} សូមមើលខាងលើ កថាខណ្ឌទី ១១១១.ក។

^{២៧} សំណុំរឿង ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចសៈ (អបជ៣៦) (*ឯកសារ D269/4*)។ អង្គជំនុំជម្រះមិនអាចរក សំឡេង ភាគច្រើន ដែលតម្រូវគឺសំឡេងគាំទ្រជាវិជ្ជមានពីចៅក្រម ៤ រូប ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីផ្តុំកលើសំអាងហេតុរួមលើអង្គសេចក្តី។ ចៅក្រមជាតិ និងចៅក្រមអន្តរជាតិបានដាក់ជូននូវទស្សនៈរបស់ខ្លួនភ្ជាប់ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចនោះ។ ចៅក្រមជាតិពិចារណាលើព្យា ថា ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់គួរតែត្រូវបដិសេធ ចំណែកឯចៅក្រមអន្តរជាតិពិចារណាលើព្យាថាអ្នកដាក់ ពាក្យសុំចំនួន ៥ នាក់ គួរត្រូវបានទទួលយកជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ បន្ថែមលើអ្នកដែលត្រូវបានទទួលយក ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ។

^{២៨} សូមមើលខាងលើ កថាខណ្ឌ ១១.ក។

សេចក្តីសម្រេចតុលាការជាបីភាសាធ្វើការទាំងអស់របស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ការប៉ាន់ស្មាននាពេល បច្ចុប្បន្នមានដូចខាងក្រោម៖

- ក. ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី មាស មុត និង របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងចេញក្នុងត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១។
- ខ. ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយបានដាក់សារណាពេញ លេញនៅត្រីមាសទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១។ ការគ្រោងទុកដែលមានការកែសម្រួលឡើងវិញ គឺថា នឹងមានសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ នៅក្នុងត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១។ សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ លើការទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចរំពឹងថា យ៉ាងឆាប់បំផុតនឹងចេញនៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១។

IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ

២៣ រង់ចាំរហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះថាតើសំណុំរឿងទាំងពីរ ឬណា មួយនៃសំណុំរឿង០០៣ និង/ឬ សំណុំរឿង ០០៤ ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ទើបអាចមានការប៉ាន់ ប្រមាណលើពេលវេលាដែលត្រូវការដើម្បីបញ្ចប់សវនាការទាំងនេះ។ ការវាយតម្លៃទៅលើពេលវេលា ដែលត្រូវការអាចនឹងពឹងផ្អែកលើចំនួនចុងចោទ និងភាពស្មុគស្មាញនៃអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់នៃបទ ចោទទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផង។

V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ

ក. សំណុំរឿង០០២/០២

២៤ នៅថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ជំនុំជម្រះដោយមានមូលដ្ឋានចំនួនមួយ^{២៩}។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ

^{២៩} សំណុំរឿងលេខ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ (ឯកសារ F50)។ មេធាវីការពារក្តីឆ្លើយតបនៅថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ (សូមមើល ឯកសារ F50/1)។

របស់ខ្លួនជាភាសាបារាំង នៅថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០³⁰។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ចម្លើយតប របស់ខ្លួនតែមួយភាសា នៅថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ហើយសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី បានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនតែមួយភាសានៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១³¹។ ការឆ្លើយ តបទៅនឹងចម្លើយតបទាំងនោះនឹងត្រូវបើកសវនាការផ្ទាល់មាត់ដែលកំពុងគ្រោងនឹងធ្វើឡើងនៅក្នុង ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២១។

២៥ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរំពឹងថា សាលដីកានឹងត្រូវចេញទាំងបីភាសាផ្លូវការនៅត្រឹមត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២២។ ការព្យាករណ៍នេះគឺអាស្រ័យលើភាពស្មុគស្មាញនិងតម្រូវការនៃដំណើរការបណ្តឹងសាទុក្ខ និងកត្តាពាក់ព័ន្ធនានា ដូចជា បុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ សុខភាព និងសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ព្រមទាំង សេវាកម្មប្រែកម្មភាសាទាន់ពេលវេលានិងមានប្រសិទ្ធភាព។

ខ. សំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤

២៦ ប្រសិនបើសំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤ បន្តទៅមុខរហូតដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនោះ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ភ្លាមៗ ឬបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងអាចកើត ឡើង។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយហេតុថាយើងមិនដឹងថាសំណុំរឿងណាមួយដំណើរការ រហូតដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ និងមិនដឹងពីបទចោទណាខ្លះនោះ វាហាក់ដូចជាឆាប់ពេកក្នុងការផ្តល់ នូវការប៉ាន់ស្មានចំពោះពេលវេលាដែលតម្រូវក្នុងការសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខណាមួយនៃសំណុំរឿង ពាក់ព័ន្ធ។

³⁰ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក (ឯកសារ F54)។ សំណើបកប្រែជាភាសាខ្មែរត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។ ពេលវេលាក្នុងការដាក់ឯកសារនេះ និងសំណើបកប្រែនៃឯកសារនេះ ត្រូវបានពន្យល់យ៉ាងលម្អិតនៅក្នុង គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណើតទី២៧។

³¹ សហព្រះរាជអាជ្ញា៖ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជតក (ឯកសារ F54/1)។ សំណើបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី២៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជតក (ឯកសារ F54/2)។ សំណើបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១។

VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- ២៧ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗត្រូវបានរំពឹងទុកគឺ ការចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើដីកាដោះស្រាយក្នុង (i) សំណុំរឿង ០០៣ ប្រឆាំង មាស មុត និង (ii) សំណុំរឿង០០៤ ប្រឆាំង យីម ទិត្យ ថាតើត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទាំងនេះទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។
- ២៨ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២២ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗត្រូវបានរំពឹងទុកគឺ (iii) ការចេញសាលដីកាក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។
- ២៩ ប្រសិនបើសំណុំរឿង ០០៣ និង/ឬសំណុំរឿង ០០៤ ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះទាំងមូល ឬដោយផ្នែកពេលវេលាកំណត់សម្រាប់សំណុំរឿងទាំងនេះនឹងត្រូវព្យាករណ៍នៅពេលនោះ។
- ៣០ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗដែលបានគ្រោងទុក មានបង្ហាញជូនក្នុងតារាងដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងផែនការនេះ។

តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកដែលរួមមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ កំណើលើកទី ២៩ - ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១

សំណុំរឿង	២០១៨				២០១៩				២០២០				២០២១				២០២២				
	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	ត្រីមាស១	ត្រីមាស២	ត្រីមាស៣	ត្រីមាស៤	
សំណុំរឿង២០០២/០២	ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ (ខ) (គ)				ដំណាក់កាលបណ្តឹងសាទុក្ខ (ឃ) (ង)																
ឡៅ សំផន																					
(ក) សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាវេលា (មុនឆ្នាំ២០១៨)																					
(ខ) សាលក្រម - សេចក្តីសង្ខេប និងផ្នែកសម្រេចសេចក្តី																					
(គ) សាលក្រម - សំអាងរហូតពេញលេញជាបីភាសា																					
(ឃ) កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម																					
(ង) សាលដីកា																					
សំណុំរឿង២០០៣	ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត (ក) (គ)				បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (ឆ) (ង)																
មាស មុត																					
សំណុំរឿង២០០៤	ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត (ក) (គ)				បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (ឆ) (ង)																
យឹម ទិត្យ																					

(ក) ដីកាដោះស្រាយដាច់ដោយឡែកតែមួយភាសា

(គ) ដីកាដោះស្រាយដាច់ដោយឡែកជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ

(ឆ) សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ